

[Økonomi- og budgetministeren.]

give den tilstrækkelige stimulans. Men det er helt åbenbart, at når inflationen har en hastighed og en størrelse som den, vi nu oplever, kommer de meget uheldige virkninger af inflationen til at træde så meget desto stærkere frem. Hr. Nyboe Andersen nævnte dem, og jeg er enig i det meste af det, han sagde herom.

Det er rigtigt, at i forhold til udlandet er det afgørende naturligvis, hvor højt niveauet forskyder sig i Danmark i forhold til prisstigningerne i de lande, vi konkurrerer med. Her kan vi altså trøste os med, at vi iblandt de europæiske lande ligger nogenlunde i midten af prisstigningstendenserne, så at der ikke herudfra skulle være nogen umiddelbar risiko for vor konkurrenceevne. Men de virkninger, inflationen har indadtil, er af uheldig karakter.

Så spørger hr. Nyboe Andersen: hvad agter vi at gøre for at modvirke denne inflationstendens? Vi agter at gøre det, som vi har prøvet på at få politisk tilslutning til, nemlig at holde igen med udgiftsstigningerne inden for den offentlige sektor. Hr. Nyboe Andersen ved lige så godt som jeg, at regeringen ikke kan gribe ind over for en lønudvikling. Regeringen kan heller ikke gribe ind over for en prisudvikling på anden måde, end det er forudset i den prislovgivning, vi har, som man vistnok i almindelighed erkender er temmelig skarp, og som det vil være vanskeligt at skærpe yderligere. Det vil sige, at regeringen ingen muligheder har for at gribe ind over for indkomstdannelsen i al almindelighed i Danmark. Man har det kun på de områder, der vedrører de offentligt ansatte, men dér tror jeg, man må være klar over, at man ikke kan have en lønudvikling for de offentligt ansatte, som er ude af takt med den almindelige lønudvikling i samfundet. Også her er, som forhandlingerne viste det, vor mulighed for at bremse begrænset, og for hele den prisdannelse, der sker i det private erhvervsliv, er mulighederne for at gribe ind meget små.

Så er der tilbage som det mest effektive middel, man kan anvende, de offentlige udgifter. Det er altså bestræbelserne for at holde igen i stigningen i de offentlige udgifter, der må være det mest afgørende. Jeg

skal nævne, at i disse bestræbelser synes der at gøre sig lidt forskellig opfattelse gældende, både af deres omfang og af deres virkninger. I budgetredegørelsen, som har været nævnt her under debatten, var det angivet, at væksten i statsudgifterne bortset fra pris- og lønstigninger fra regnskabets for 1971-72 til finanslovsforslaget for 1973-74, altså over to år, var i alt 10 pct., dvs. ca. 5 pct. på årsbasis. Det var samtidig angivet, at væksten fra det daværende skøn for 1972-73 og til finanslovsforslaget for 1973-74 ville være ca. 4 pct., altså noget lavere.

Efter at spareplanen for 1973-74 blev indføjet ved ændringsforslag i marts måned, er stigningen fra 1972-73 til 1973-74 blevet reduceret, selv om der også foretoges forhøjelser af enkelte løvbundne udgiftsskøn. Med de nu foreliggende tal for 1972-73 og det seneste skøn for 1973-74 er stigningen — jeg ser igen bort fra pris- og lønstigningerne — mindre end 3 pct. Det vil altså sige, at mens man havde en realstigning i statens køb af varer, tjenesteydelser osv. på 5 pct. i 1971 og 5 pct. i 1972, vil den for 1973-74 blive bragt ned på 3 pct.

Ingen kan bestride, at det er et ganske betragteligt resultat af anstrengelserne for at holde igen på væksten i de offentlige udgifter. Jeg siger ikke, at det er tilstrækkeligt, men jeg vil gerne nævne det, fordi der herved klart og tydeligt er sket et brud med den tendens, vi havde tidligere. Det synes jeg det er meget væsentligt at man bliver klar over. Det betyder nemlig, at de ofre, man har pålagt dele af eller hele befolkningen i form af nedskæringer i udgiftsstigningerne på det ene eller det andet område, ikke er båret forgæves.

Jeg mener, at den udviklingslinje, som jeg nævnte, skal fortsætte. Med de tal, der i øjeblikket tegner sig for 1974-75, regner vi med — men det er altså helt foreløbige skøn, som vi ikke har gennemarbejdet endnu — at stigningstakten også dér vil komme under de 3 pct., sådan at linjen skulle blive fortsat. Hvis folketinget ikke beslutter sig til at gennemføre spareforanstaltninger af den størrelsesorden, som er forudsat i beretningen fra det politisk-økonomiske udvalg, når vi ikke den målsætning at få stigningstakten ned under de 3 pct. Men gør vi det, skulle der være en fair